

Pradžia>Nagrinėjimas teisme>Civilinės bylos>Procesiniai terminai

Civilinės teisenos srityje nebaigtos procedūros ir procesai, pradėti iki pereinamojo laikotarpio pabaigos, bus tęsiami pagal ES teisę. Remiantis abipusiu susitarimu su Jungtine Karalyste, atitinkama su Jungtine Karalyste susijusi informacija E. teisingumo portale bus saugoma iki 2022 m. pabaigos.

Procesiniai terminai

Anglija ir Velsas

1 Kokių rūšių terminai taikomi civiliniame procese?

Pagrindinės terminų rūšys yra tokios:

Atsakymo į ieškinį pateikimo laikas – gavęs ieškinio formą arba ieškinio informaciją, jeigu ji įteikiama atskirai, atsakovas turi 14 dienų, kad pateiktų atsakymą į ieškinį arba pateiktų patvirtinimą apie ieškinio įteikimą. Pateikęs patvirtinimą apie ieškinio įteikimą atsakovas turi 14 dienų prieštaravimui pateikti. Tai reiškia, kad atsakovas gali turėti iki 28 dienų atsakyti į ieškinį, tačiau jeigu patvirtinimą apie ieškinio įteikimą jis pateikia ieškinio informacijos gavimo dieną, tada jis turi tik 15 dienų prieštaravimui pateikti.

Sprendimo įvykdymo laikas – pagal 1980 m. Senaties akto 24 straipsnį teismo sprendimas negali būti apskūstas praėjus šešeriems metams nuo tada, kai tas sprendimas tapo vykdytinas.

Senaties terminai – paprastai šešerių metų senaties terminas taikomas šiais atvejais:

civiliniams ieškiniams dėl žalos atlyginimo (1980 m. Senaties akto 2 straipsnis);

ieškiniams dėl pakartotinio turto pasisavinimo ir nuosavybės teisių išnykimo bei pasisavinto turto (1980 m. Senaties akto 3 straipsnis);

ieškiniams dėl pagal teisės aktus išieškotinų sumų (1980 m. Senaties akto 9 straipsnis);

kitais atvejais taikomi įvairūs senaties terminai. Pavyzdžiui:

senaties terminas ieškiniams dėl oficialiai įforminto sutarties dokumento yra dvylika metų (1980 m. Senaties akto 8 straipsnis) – pavyzdžiui oficialiai įformintoms skoloms kaip antai paskoloms, įkeitus turta.

ieškiniams dėl asmens sužeidimo taikomas trejų metų senaties terminas (1980 m. Senaties akto 11 straipsnis).

2 Nedarbo dienų, numatytų 1971 m. birželio 3 d. Reglamente (EEB, Euratomas) Nr. 1182/71, sąrašas.

Civilinio proceso taisyklių 2.8 ir 2.10 dalyse nustatyta senaties terminų skaičiavimo taisyklių taikymo ir aiškinimo tvarka.

Išskyrus šeštadienį ir sekmadienį, toliau nurodytos dienos Anglijoje ir Velse yra nedarbo dienos:

Naujųjų metų diena – sausio 1 d.

Didysis penktadienis – paskutinis penktadienis prieš Vėlykas

Vėlykų pirmadienis – pirmadienis po Vėlykų

Gegužės mėnesio pradžios šventinė diena – pirmasis gegužės mėnesio pirmadienis

Pavasario šventinė diena – paskutinis gegužės mėnesio pirmadienis

Vasaros šventinė diena – paskutinis rugpjūčio mėnesio pirmadienis

Kalėdos – gruodžio 25 d.

Antra Kalėdų diena – gruodžio 26 d.

Kai Kalėdos, antra Kalėdų diena arba Naujųjų metų diena sutampa su savaitgalio diena, pirma po jų einanti darbo diena tampa nedarbo diena. Pavyzdžiui, jeigu gruodžio 25 ir 26 d. yra šeštadienis ir sekmadienis, nedarbo dienos yra atitinkamai po jų einantis pirmadienis ir antradienis.

Be to, visi teismai nedirba dar vieną dieną per Kalėdas.

3 Kokios yra bendrosios civilinio proceso terminų taisyklės?

1980 m. Senaties aktas. Jame nustatyti tam tikri proceso inicijavimo terminai ir nurodyti kiti terminai, per kuriuos, pavyzdžiui, šalys turi įvykdyti teismo sprendimą ir imtis kitų veiksmų. Išsamesnė informacija pateikta pirmiau pateiktame atsakyme į 1 klausimą.

1984 m. Užsienio senaties terminų aktas. Jame įtvirtintos nuostatos dėl teisės aktų, susijusių su ieškiniams nustatytais senaties terminais, taikomais tais atvejais, kai taikomi užsienio teisės aktai arba užsienio valstybės teismo nurodymai, kurie vertinami kaip su bylos esme, o ne jos procesiniais aspektais susiję aspektai. Jis taikomas tiek arbitražo byloms, tiek teisiniams procesams Anglijos ir Vello teismuose visais atvejais, kai reikia taikyti užsienio teisės aktus.

Civilinio proceso taisyklės. Tai civilines bylas Anglijos ir Vello teismuose nagrinėjančiuose teismuose taikomos procesinės taisyklės, kurios apima įvairiems ieškiniams taikomus terminus.

4 Kai tam tikrą veiksmą ar formalumą reikia atlikti per nustatytą laiką, kada pradėdamas skaičiuoti terminas?

Paprastai terminas pradėdamas skaičiuoti nuo atitinkamo įvykio dienos. Pavyzdžiui, 14 dienų atsiliepimo į ieškinį pateikimo terminas pradėdamas skaičiuoti nuo ieškinio formos arba ieškinio informacijos, jeigu ji įteikiama atskirai, gavimo dienos (laikantis įteikimo taisyklių, žr. toliau). Be to, 6 metų teismo sprendimo įvykdymo terminas pradėdamas skaičiuoti nuo dienos, kai sprendimas tapo vykdytinas.

5 Ar dokumentų perdavimu ar įteikimo būdas (dokumentą asmeniškai įteikia antstolis arba pašto darbuotojas) gali turėti įtakos termino eigos pradžiai arba ją pakeisti?

Įprastas perduodamų dokumentų įteikimo būdas – pirmenybiniu paštu. Jeigu dokumentas siunčiamas pirmenybiniu paštu, laikoma, kad jis įteiktas kitą dieną po jo išsiuntimo.

Daugiau informacijos dėl įteikimo laiko, kai naudojami ne asmeninio įteikimo būdai, pavyzdžiui, kai apsiukeičiami dokumentais, dokumentas pristatomas arba paliekamas patvirtintu adresu, faksu arba kitomis elektroninėmis priemonėmis, galima rasti **Civilinio proceso taisyklių 6 dalyje**.

6 Jeigu termino eiga prasideda nuo įvykio, ar diena, kurią įvyko tas įvykis, į terminą įskaičiuojama?

Kai terminas išreikštas tam tikru skaičiumi dienų, į terminą neįskaičiuojamos termino pradžios diena ir diena, kai įvyksta tam tikras įvykis, kai termino pabaigos diena yra to įvykio diena. Šių dienų apskaičiavimo pavyzdys pateiktas **Civilinio proceso taisyklių 2 dalyje**.

7 Kai terminas išreikštas dienomis, skaičiuojamos kalendorinės ar darbo dienos?

Kai teismo sprendimu, nutartimi arba nurodymu nustatomas terminas tam tikram veiksmui atlikti, veiksmo atlikimo terminas, kai įmanoma, turi būti išreikštas kalendorinėmis dienomis. Taip pat turi būti nurodytas laikas, iki kurio turi būti atliktas veiksmas. Kai terminas, iki kurio turi būti atliktas tam tikras veiksmas, nurodytas dokumente, jis, kai įmanoma, turi būti išreikštas kalendorine diena.

Pavyzdžiui, jeigu asmeniui dokumentas įteikiamas balandžio 4 d. ir jis turi atsakyti per 14 dienų nuo dokumento įteikimo dienos, jis atsakymą turi pateikti iki balandžio 18 d.

Vis dėlto, jeigu nurodytas terminas yra trumpesnis nei 5 dienos, šeštadieniai, sekmadieniai ir valstybinių švenčių dienos į terminą neįskaičiuojamos.

8 Kaip skaičiuojamas savaitėmis, mėnesiais arba metais išreikštas terminas?

Teismo sprendime, nutartyje, nurodyme ar kitame dokumente nurodytas „mėnesis“ reiškia kalendorinį mėnesį.

Kai terminas išreiškiamas metais, Civilinio proceso taisyklių 2.10 dalis turi būti taikoma analogiškai, nors ir nėra aiškios taisyklės. Todėl jeigu teismo sprendime, nutartyje, nurodyme arba kitame dokumente terminas išreikštas „metais“, kalbama apie kalendorinius metus.

9 Kada baigiasi savaitėmis, mėnesiais arba metais skaičiuojamas terminas?

Jeigu terminas pasibaigia įvykus tam tikram įvykiui, diena, kurią įvyko tas įvykis, į terminą neįskaičiuojama. Taip pat žr. pirmiau pateiktą atsakymą į 6 klausimą.

10 Jeigu terminas baigiasi šeštadienį, sekmadienį, valstybinių švenčių dieną arba kitą nedarbo dieną, ar jis pratęsiamas iki pirmos po jos einančios darbo dienos?

Kai Civilinio proceso taisyklėse, praktiniame nurodyme, teismo sprendime arba teismo nutartyje nurodytas terminas tam tikram veiksmui teismo darbo vietoje atlikti baigiasi teismo nedarbo dieną, laikoma, kad veiksmas s atliktas laiku, jeigu jis atliekamas pirmą teismo darbo dieną. Ši taisyklė taikoma visais atvejais, kai nustatytas konkretus terminas.

11 Ar tam tikroms aplinkybėms terminai gali būti pratęsimi? Kokiomis sąlygomis?

Kai ieškinio forma įteikiama už teismo jurisdikcijos ribų, taikomos specialiosios taisyklės. Pavyzdžiui, kai dokumentai turi būti įteikti ES valstybėje narėje arba 1965 m. Hagos konvencijos dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse ir komercinėse bylose įteikimo užsienyje susitariančioje šalyje, taikomas 21 dienos patvirtinimo apie dokumento įteikimą terminas, skaičiuojamas nuo ieškinio formos arba ieškinio informacijos įteikimo dienos. Taikomas 21 dienos užginčijimo terminas, skaičiuojamas nuo ieškinio informacijos įteikimo dienos arba, jeigu atsakovas pateikia patvirtinimą apie dokumentų įteikimą, 35 dienos nuo ieškinio informacijos įteikimo dienos. Jeigu dokumentai turi būti įteikti kitoje 1965 m. Hagos konvencijos susitariančiosios šalies teritorijoje, taikomas 31 dienos patvirtinimo apie dokumentų įteikimą pateikimo terminas, skaičiuojamas nuo ieškinio formos arba ieškinio informacijos įteikimo dienos. Taikomas 31 dienos užginčijimo terminas, skaičiuojamas nuo ieškinio informacijos įteikimo dienos arba, jeigu atsakovas pateikia patvirtinimą apie dokumentų įteikimą, 45 dienos nuo ieškinio informacijos įteikimo dienos. Daugiau informacijos galima rasti [Civilinio proceso taisyklių 6 dalyje](#).

Kai dokumentai įteikiami bet kurioje kitoje šalyje, įteikimo patvirtinimo pateikimo arba užginčijimo terminas, skaičiuojamas nuo ieškinio informacijos įteikimo momento, yra nurodytas lentelėje (pateiktoje žemiau esančioje nuorodoje) arba, kai atsakovas yra pateikęs dokumentų įteikimo patvirtinimą, taikomas lentelėje nurodytas terminas, pridėjus papildomas 14 dienų, skaičiuojant nuo ieškinio informacijos įteikimo momento. Su lentele galima susipažinti

[Civilinio proceso taisyklių Praktiniuose nurodymuose 6B](#).

12 Kokie skundų padavimo terminai?

Teismo sprendimų apskundimui taikomas 14 dienų terminas. Prašymo teismui dėl įstaigos sprendimo peržiūros pateikimo, jeigu pagal teisės aktus asmeniui tokia teisė yra suteikta, terminas – 28 dienos, jeigu atitinkamu teisės aktu nenustatoma kitaip.

13 Ar teismai gali pakeisti terminus, visų pirma atvykimo į teismą terminus, arba nustatyti specialų atvykimo į teismą terminą?

Jeigu ieškovas mano, kad yra išimtinių priežasčių, jis gali paprašyti teismo išnagrinėti prašymą nedelsiant, atsakovui net neįteikus jokių dokumentų, t. y. *ex parte* arba „nepranešus“. Jeigu teismas priima nutartį *ex parte* arba „nepranešus“, ieškovui bus nurodytas atitinkamas atvykimo į teismą laikas. Atsakovui bus suteikta teisė dalyvauti šiame susitikime, kad teismas galėtų išklausti abi šalis prieš priimdamas sprendimą dėl kitos nutarties priėmimo.

Kitos galimybės pratęsti terminą nurodytos 1980 m. Senaties akto II dalyje. Pavyzdžiui, terminas gali būti pratęstas tais atvejais, kai ieškovas yra neįgalus (1980 m. Senaties akto 28 straipsnis).

Jeigu kitaip nenustatyta Civilinio proceso taisyklėse arba praktiniuose nurodymuose arba kitaip nenurodyta teismo, teisės normoje arba teismo nustatytas terminas atitinkamam asmeniui atlikti atitinkamą veiksmą gali būti pakeistas rašytiniu šalių susitarimu. Be to, teisėjai turi plačius bylos administravimo įgaliojimus keisti terminus.

14 Jeigu asmeniui, gyvenančiam toje vietoje, kurioje jam būtų pratęstas terminas, apie veiksmą, kurį jis turi atlikti, pranešama toje vietoje, kurioje gyvenantiems asmenims terminas nepratęsiamas, ar šis asmuo praranda galimybę pasinaudoti pratęstu terminu?

Ne. Asmuo tokios galimybės nepraranda.

15 Kokios terminų nesilaikymo pasekmės?

Jeigu per nustatytą terminą atsakovas nepateikia prieštaravimo arba nepripažįsta reikalavimo, ieškovas gali pateikti prašymą arba ieškinį dėl sprendimo priėmimo už akių. Vis dėlto atsakovas vis dar turi galimybę apskųsti tokį sprendimą arba teismas gali panaikinti teismo sprendimą.

Taip pat gali būti taikomos kitos su bylos administravimu susijusios sankcijos. Pavyzdžiui, kai reikalaujama, kad asmuo per tam tikrą terminą pateiktų tam tikrą dokumentą, t. y. eksperto ataskaitą, ir to nepadaro, teismas gali nutarti, kad tokia ataskaita yra neleistina.

Teismas taip pat gali taikyti sankcijas dėl tokių priežasčių kaip teismo nurodymo nevykdymas.

16 Jeigu terminas pasibaigia, kokiomis teisių gynimo priemonėmis gali pasinaudoti jį praleidusios šalys?

Terminą praleidusios šalys gali kreiptis į teismą ir prašyti pratęsti terminus. Jeigu pasibaigus terminui buvo priimtas sprendimas už akių, šalis gali jį apskųsti arba paprašyti jį panaikinti.

Susijusios nuorodos

[Teisingumo ministerija](#)

[Civilinio proceso taisyklės](#)

Paskutinis naujinimas: 03/03/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į

kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.